

Doç. Dr. NECMETTİN HACIEMİNOĞLU İLE BİR KONUŞMA*

Konuşan: **Deniz DAĞOĞLU**

Dergimiz neşir hayatına atıldığı günden bu yana, okuyucularının gittikçe genişleyen ve derinleşen ilgisi ile karşılaşmıştır.

TÖRE' de Türk kültürüne dolayısı ile Türk Milleti' ne hizmet eden değerli yazarları, okuyucularımızla tanıştırmak amacı ile "TÖRE YAZI AİLESİ" diye bir seri hazırlamış bulunuyoruz. İlk konuşmayı; Milliyetçi Hareket seferberliğinin en güçlü askerlerinden biri olan, değerli ilim adamı Doç. Dr. Necmettin Hacıeminoğlu ile yaptık.

Kendisine teşekkür ederken; ülkümüz yolunda güçlü çalışmalarının devamını Ulu Tanrı'dan dileriz.

S. – Kısacası hayatınızı anlatır mısınız?

C. -1932 yılında Maraş' ta doğmuşum. Ailem aslen Darenelidir. Ama babam Maraş'ta tüccarımış. Bir müddet orada oturmuşuz. Ben bir yaşındayken babam ölmüş. Bu yüzden tekrar asıl memleketimiz olan Darende'ye dönmüşüz. Çocukluğum Darende'nin Aşudu köyünde geçti. Fakirdik. Dedemizden kalan bahçenin mahdut geliri ile kıt-kana'at geçiniyorduk. Ben kışın okula gider, bahar ve yaz aylarında da kuzu çobanlığı yapardım. Köy çocuklarının pek çoğu böyle büyümüşlerdir. İlk okulu köyde bitirdiğim yıl, Darende'ye orta okul açılmıştı. Oraya kaydoldum. Benim köyüm ile orta okulun bulunduğu kasabanın arası 7 kilometrelik bir mesafeydi. Ben-çok soğuk ve karlı günler hariç - bu yedi kilometrelik yolu sabah – akşam yürürdüm. İkinci yıl Osmaniye'ye geldik ve orta okulu orada bitirdim. Liseyi de Adana'da okudum. Yüksek tahsilimi de İstanbul Edebiyat Fakültesinin Türk Dili ve Edebiyatı bölümünü bitirmek suretiyle tamamladım. Aynı zamanda da Yüksek Öğretmen Okulu'ndan mezun oldum. 6 ay Bitlis lisesinde, 1 yıl da Osmaniye lisesinde edebiyat öğretmenliği yaptıktan sonra 1960 yılında Edebiyat Fakültesi Türk Dili

* Töre dergisi, Haziran 1972, S. 13, s. 28-33.

kürsüsüne asistan oldum. Halen aynı kürsüde öğretim üyesiyim. Evliyim 11 yaşında bir kızım var.

S. – Bu safhaya hangi yollardan geçerek geldiniz? Size rehber olan şahıslar ve eserler oldu mu?

C. - “Bu safhaya hangi yollardan geçerek geldiniz?” suali ile, her halde bu gün içinde bulunduğum fikir ve inanç dairesini kast ediyorsunuz?

- Evet efendim.

- Anlatayım. Çocukluğumun köyde geçtiğini söylemiştim. Bu itibarla, her Türk çocuğu gibi ben de dindar, muhafazakar, milli gelenek ve töresine bağlı bir aile çevresinde yetiştim. Evde büyükler beş vakit namaz kılarlardı. Kış gecelerinde odamızda **Mevlit, Muhamediye, Ahmediye, Battal Gazi Destanı, Siyer-i Nebi** Kerbelâ vak’asını anlatan **maktel-i Hüseyin** okunur; **Dede Korkut, Âşık Garib, Köroğlu, Sürmeli Bey, Kerem ile Aslı** hikayeleri anlatılır ve **Yunus Emre** ilahileri söylenirdi. Kulaklarım milli kültür ve edebiyat ile ta o zamanlarda dolmuştur. Bunlar aile çevremde edindiklerim. Okullar ise, lise üçüncü sınıfa gelinceye kadar, bunlara hiç bir şey ilave etmedi. Ancak lisenin üçüncü sınıfında iken adımı daima hürmetle andığım Şevket Kutkan gibi değerli bir edebiyat hocasına rastladım. O bana bir yandan dil ve edebiyatı sevdirdi, bir yandan da milliyetçilik ülküsünü aşıladı. Gerçi evimizde Mehmet Akif ile Yahya Kemal çok okunan ve sevilen şairlerdi. Ağabeylerimdeki bu temayül bana da geçmişti. Ama bu ilgi ve sevgi henüz şuurlu değildi. Hissiydi. İşte Şevket Kutkan bendeki bu duyguyu şuurlu hale getirdi. O andan itibaren Ziya Gökalp’i, Ömer Seyfettin’i, Remzi Oğuz’u, Peyami Safa ve Nihal Atsız’ı okumaya başladım. Onların fikirlerini benimsedim. Ne var ki bir yandan bunlar olurken, bir yandan da Hasan Ali Yücel zihniyetinin çarkları dönüyordu. Bu yüzden aşırı bir batı hayranlığı, lüzumsuz bir Osmanlı düşmanlığı ve yobazlık derecesine varan inkılapçılık da beni kısıkaçları arasına almıştı. Tanzimattan beri yapıla gelen şekli reform ve inkılâpları birer mucize gözü ile görüyor ve Türkiye’nin kurtuluşunu bunlara mutlak suretle sadık kalınmasına bağlıyordum. Çünkü okul, ta altı yaşımdan beri, bana bunları telkin etmişti. Ayrıca da, o yıllarda neşredilmeğe başlanan bir takım dergilerin tesiriyle, “öz Türkçecilik” hastalığına tutulmuştum. Böylece tezatlar içinde yüzüyordum. Öyle ki, hem Gökalp’i ve Akif’i hem de Nurullah Ataç ile Falih Rıfkı’yı seviyordum. Gökalp ile Akif’in de neden tıpatıp Falih Rıfkı yahut Ataç gibi düşünüp yazmadıklarına üzülüyordum. Remzi Oğuz, Peyami Safa ve Atsız’ın Behçet Kemal derecesinde birer inkılap softası olmayışlarını affedemiyordum. Bu durum üniversite

talebeliğimin üçüncü sınıfına kadar devam etti. Nitekim, fakültedeki hocalarımla- Prof. Rahmeti Arat, Prof. Mehmet Kaplan, Nihad Sami Banarlı – münakaşalara giriyor, onları da öztükçeciliğe ve “devrimbazlığa” zorluyordum. Bir gün Prof. Mehmet Kaplan, bana rahmetli Prof. Dr. Mümtaz Turhan’ın **Kültür Değişmeleri** adlı kitabını okumamı, ondan sonra bazı meseleler üzerinde düşünmemi tavsiye etti. Ben de hemen oturup o kitabı dikkatle okudum. Önce bazı kısımlarını anlayamamıştım. Tekrar okudum. Ve o güne kadar inanıp bağlandığım bir çok değerler bir anda yıkılıverdi. Taassubun yerini müsamaha, körü körüne inancın yerini de ilmî şüphe ve muhakeme almıştı. Artık Tanzimat’tan beri yapıla gelen ıslahat hareketlerinin tamamen yüzeyde kalmış birer şekli değişiklikten ibaret olduğunu ve milletimize faydadan çok zarar verdiğini anlamıştım. Yıl 1958 di. Ben işte o tarihten beri millî kültür ve töreye millî tarih şuuru ve geleneklere dönmemizin şart olduğuna inanırım. Ve tepeden inme yapılan bütün reformları da reddederim. Batı hayranlığı ile yabancı taklitçiliğine lanet okurum.

Tabi böyle bir noktaya geldikten sonra Gökalp’ten Peyami Safa’ya kadar bütün milliyetçi fikir adamlarımızı yeni baştan okuyarak, hepsini benimsedim. Milliyetçi Hareket’e katılımım da, 1965 yılında oldu. Zira bir asırdan beri gizli çalışan komünistler artık eyleme geçmişlerdi. O halde milliyetçilerin de **fikir** ile **hareketi** beraber yürütmeleri lazımdı. 1968 den itibaren de üniversitedeki kızıl anarşistlerle “neme lâzımcı”, menfaatçi ve pısrık aydınlara karşı savaşıyoruz.

Öz Türkçecilikten vazgeçişim ise doğruyu öğrenen her akıl sahibinin yapacağı bir harekettir. Üniversitede ilmî hakikatleri öğrenince, yıkıcı bir menfaatçiler çetesinin oyunlarına karşı çıkmam tabiidir. Türk dilinin tarihi gelişmesini, sağlam bünyesini, yer yüzündeki 120 milyon Türk’ü birleştiren en mühim millî bağ olduğunu öğrendikten sonra, uydurmacılarla savaşa ilk başlayanlardan biri oldum. Aşağı yukarı 12 yıldır bunun kavgasını yapanlardanım.

S. - Ama efendim, son yıllarda dil konusunda makale yazmıyorsunuz. Bıktınız mı, yoksa artık fayda vermediğine mi inanıyorsunuz?

C. – Haklısınız. Birkaç yıldır dil konusunda yazmıyorum. Fakat sizin tahmin ettiğiniz sebepler isabetli değil. Ben, uydurmacılık aleyhinde en fazla yazanlardan biriydim. Bu konuda ilk tartışmayı henüz lise öğrencisi iken, 1954 yılında Nurullah Ataç ile yapmıştım. Devrik cümle kullanmanın yanlış ve zararlı olduğunu savunuyordum. 1959 dan 1969 yılına kadar da, sık

sık uydurmacılık aleyhine makale yazdım. Yazdıklarım 15 formalık bir kitap teşkil edecek hacimdedir. Nitekim onları “Türkçenin Karanlık Günleri” adı ile bir kitap halinde topladım. Yakında çıkacak. Ancak, 1968 yılından beri Türkiyemizde yalnız dil değil, her şey, bütün millî varlığımız ve devletimiz yıkılma tehlikesi ile karşı karşıya geldi. Bu yüzden, dil meselesini şimdilik ikinci plana almak zorunda kaldım. Üzerinde daha az durulmuş olan diğer millî meselelere ağırlık vermek istedim. Ayrıca, düşündüm ki, dil konusunu ele alacak yeni genç arkadaşlarımız yetişmiştir. Bu meseleyi, bizim bıraktığımız yerden başlayarak, biraz da onlar yürütsünler. Fırsat buldukça ben de tekrar dil konusuna dönmeyi çok arzu ediyorum.

S. – Efendim, çocukluğunuzun köyde ve fakirlik içinde geçtiğini söylediniz. Buna rağmen sizde bir servet düşmanlığı yok. Sosyalist değilsiniz. Halbuki ülkemizde güç şartlar altında yetişenlerin sosyalist ve anarşist olduğu sanılıyor. Ne dersiniz?

C. – Güzel bir noktaya temas ettiniz. Türkiye’de komünizmi benimseyen ve anarşist olanlar fakir köy çocukları değildir. Aksine, zengin ailelerle okumuş aile çocuklarıdır. Çünkü bunlar maddeci dünya görüşü ile yetişmişlerdir. Millî kültürden, millî gelenek ve töreden koparılmışlardır. Gönüllerine millet sevgisi, kafalarına millî ülkü namına bir şey aşılammıştır. Yalnız parayı sevmişler. Sadece gülüp eğlenmeyi öğrenmişler ve kapitalist batı dünyasının taklitçi maymunları olmuşlardır. Bunlar elbette komünizmi de, anarşizmi de kolayca benimseyebilirler. Ama, bin bir çile ile yetişen köy çocukları, bir yandan fakir milletimizin ızdırabına şahit olmuş, bir yandan onu bu ızdıraptan kurtarmayı kendisine ülkü edinmiştir. Millî töresinden ve kültüründen kopmadığı için de, yabancı menşeli **liberalizm** veya **sosyalizmi** değil, tarihî ve millî yapımıza uygun olan Türk görüşünü, yani **milliyetçi toplumcu** doktrini benimsemiştir. Üniversitelerimizin zengin ve kapitalist hocaları da anarşiyi destekledikleri halde, bizim gibi mütevazı gelirli milliyetçiler devletten ve kanundan yana çıkmışlardır. Bu, ibret verici hazin bir tecellidir. Onun için fakirlerin komünist, zenginlerin ise anti-komünist olacaklarına dair bir kaide yoktur. Milletini ve töresini seven her Türk milliyetçi olur. Aç bile olsa.

S. – Birkaç yıl öncesine kadar hikâyelerinizi de okuyorduk. Şimdi niçin yazmıyorsunuz? Buna ilim adamlığınız mı, yoksa Milliyetçi Hareketteki mücadeleniz mi mâni oluyor?

C. – Hikâye okumayı ve yazmayı çok severim. İnsan, mesleği ne olursa olsun, hikâye yazmaya çalışmalıdır. Çünkü hikâye vasıtası ile, başka yerde söylemek imkânı olmayan bir çok duygu ve düşüncenin ifade edilmesi

mümkündür. Ben de bu sebeple hikâye yazmayı denedim. Aşağı yukarı herkeste müşterek olan bazı duyguyu ve ruh hâllerini dile getirmek istedim. Bilhassa güzel ve düzgün bir nesir dili bulmak için hikâye yazmaya başlamıştım. Bence şiirde de, nesirde de en mühim mesele dil, üslup ve ifade mükemmelliğidir. Bunu elde etmeye çalıştım. Ancak son yıllarda hikâye yazmaya imkân bulamıyorum. Buna mâni olan da, sizin tahmin ettiğiniz gibi, Milliyetçi Hareket cephesindeki mücadelemizdir. Bence, biz 4 yıldır tam bir savaş içindeyiz. Tabîî savaş yapan insanlar aynı anda san'atla meşgul olamazlar. Meselâ hikâye yazmak için insanın belli bir müddet kendi içine kapanması, yalnız kendi duygu dünyası ile baş başa kalması gerekir. Bu da ancak dış dünyasının huzur ve sükun içinde bulunmasına bağlıdır. Üç-dört yıldan beri ülkemizde huzur ve sükun olmadığına göre, benim de sakin sakin oturup şahsî duygularım etrafında hikâye yazmam imkânsızdır. İstenilen huzura kavuştuğumuz anda, tekrar hikâye denemesine başlamak arzusundayım.

S. – Güzel san'atlardan hangisine ilgi duyarsınız?

C. - Şiir ve musikî başta gelir. Her ikisinin de millî ve klâşîğini severim. Edebiyatımız, dünyanın en zengin ve uzun ömürlü şiir edebiyatıdır. Onun için Ali Şîr Nevâî'den Yahya Kemal'e ve Ahmet Hamdi Tanpınar'a; Yunus'tan Yetik Ozan'a kadar, millî ruhumuzu terennüm eden ve Türkçenin sesini duyuran bütün şairlerimizi hayranlıkla severim. Musikîde ise sevdiğim belki daha çoktur. Saymakla bitmez. Klâsik Türk musikîsinin bütün bestekârları ve eserlerini tanırım ve severim. Türk Halk Musikîsini de aynı şekilde, bölge bölge, çeşit çeşit sesleri ve ezgileri ile sevmekteyim. Azerî türküleri, Avşar türküleri, Rumeli türküleri, uzun havalar, yanık oyunlar, zeybekler, bozlaklar... Hangi birini sayayım. Birini diğerine tercih etmek kabil mi? Bize ait her şeyi sevdiğimi söylersem, galiba ne demek istediğimi anlatmış olurum. Ayrıca, bizim millî oyunlarımız, el san'atlarımız, işleme ve süslemeciliğimiz de san'at örneğidir. Onları da çok sevdiğini söylemeliyim.

S. –Yeni şairlerimize tavsiyeleriniz nelerdir?

C. – Ben şiir tenkitçisi değilim. Sadece okuyucuyum. Onun için, bu konuda söyleyeceklerim bir okuyucunun temennisi olarak kabul edilmelidir. Bu anlayış içinde diyorum ki: Kimse, şiir yazmaya mecbur değildir. Türkçeyi bütün zenginliği, inceliği ve sırları ile bilmeyen, içi duygu coşkunluğu ile kaynamayan kimseler şiir yazmasınlar. Bunlara, dünyanın en güzel şiirlerini bir milletin çocuğu olduklarını da hatırlatmak isteriz.

Ecdadımıza saygı duyalım. Fuzûli Leyla ile Mecnun'u yazdıktan sonra, birçok şair konuyu işlemeye kalkışmayı Fuzuli'ye saygısızlık kabul etmiştir.

S. – Taşdığımız ve mücadelesini yaptığımız fikirler ailenizce de benimsenmekte midir?

C. – Evet. Tamamiyle. Başta eşim olmak üzere, ağabeylerim, hatta 11 yaşındaki kızım, fikirlerime katılır ve bana destek olurlar. Bilhassa eşimle hep aynı görüş içindeyiz. En tehlikeli ve karanlık günlerde bile eşimden anlayış ve destek gördüm. Eli silâhlı kızıl eşkiya fakültedeki odalarımızı kurşun yağmuruna tuttuğu zamanlarda bile, eşim mücadelemize mâni olmadı. Fakülteye gitme demedi. Birçokları gibi “Memleketi sen mi kurtaracaksın? Vazgeç bu sevdadan” demedi. Ölümüne o da bizim gibi ve diğer arkadaşlarımızın eşleri gibi, kendini hazırlamıştı.

S. – Gençlere tavsiyeleriniz nelerdir?

C. – Pek çok tavsiyelerim var. Bizim gençlerimizin milliyetçi, ülkücü ve savaşçı oldukları malumdur. Bu konuda öğüt vermeyi lüzumsuz bulurum. Ancak onlarda gördüğüm eksik taraflar da var. Bunları belirtmek isterim. Az okuyorlar. Rastgele okuyorlar. Daha çok daha sistemli okumalıdır. Derslerine yeteri kadar çalışmıyorlar. Ülkücü gençler her okulda sınıflarının en çalışkan öğrencileri olmalıdırlar. Halkın arasına az giriyorlar. Daha ziyade birbirleri ile münakaşa ediyorlar. Halbuki bizim başarımız kendimizi halka tanıtmamıza bağlıdır. Halkın içinde derinleşmek zorundayız. Bu da, yaz kış demeyip halk ve köylü ile haşır-neşir olmamızı gerektirir. Gençlerde gördüğüm bir kusur daha var: Biraz sabırsızdırlar. Biz sabırlı olacağız. **Sabırla koruk helva olur**, ata sözümüzü kulağımıza küpe edeceğiz. Yarınlar mutlaka bizimdir.

S. – TÖRE’de yapılmasını istediğiniz yenilikler yahut değişiklikler var mıdır?

C. – TÖRE’yi bütünü ile beğeniyorum. Ancak biz hiçbir zaman mevcut olanla yetinemeyiz. Daima büyümeli ve genişlemeliyiz. TÖRE dergisi dış Türkler ve eski Türk tarihi konularına daha fazla yer vermelidir. Meselâ bugünkü Türk illeri teker teker ele alınıp tanıtılmalıdır. Türk tarihinin destanlaşmış hadise ve şahsiyetleri de bugünkü nesle anlatılsa faydalı olur. Günümüzün sosyal ve iktisadî konuları da belli bir sıra ve sisteme göre ele alınmalıdır.

S. – Efendim, yeni çıkan **Milliyetçi Eğitim Sistemi** kitabınız hakkında biraz bilgi verebilir misiniz?

C. – Ne hususta?

S. – Geçen yıl “9 Işıқта Eğitim Sistemi” adı ile küçük bir broşürünüz çıkmıştı. Bu onun genişletilmiş şekli midir?

C. – Hayır. Yeni çıkan kitabım, elbette yıllardan beri yazdıklarımın bir hülâsası sayılır. Ama, onlar parça parça ve dağınık fikirleri ihtiva ediyordu. **Milliyetçi Eğitim Sistemi**’nde, bu eğitim ve kültür meselelerini belli bir sıraya göre yeni baştan ele aldım. Yeniden yazdım.

S. – Önümüzdeki aylarda Bağdat’a gideceğinizi duyduk. Bu konuda okuyucularımızı aydınlatır mısınız?

C. – Biliyorsunuz, Bağdat eski bir Türk kültür merkezidir. Irak ve Bağdat’ta hem bir milyon kadar Türk yaşamaktadır, hem de nice nice ecdat yadigârı. Kaşgarlı Mahmud Divanü Lügati’t- Türk adındaki meşhur eserini burada yazmıştır. Büyük Türk şairleri Fuzulî ve Ruhî o bölgede yetişmiştir. İşte bu sebeplerle Bağdat’ı görmeyi çok arzu ediyordum. Güzel bir talih eseri olarak, Bağdat üniversitesinden bir teklif aldım. Bir yıl orada Türk dili ve edebiyatı dersi vermem isteniyordu. Bu teklifi kabul ettim. İnşallah Eylül ayında orada olacağım. Tabii Türkiye’yi çok özleyeceğim. Ama ben bu seyahati bir vazife sayıyorum.

S. – Efendim, son olarak, özel bir sorum var. Böyle mülâkatlarda sormak âdettir de ondan. Herhangi bir merakınız, değişik bir zevkiniz var mıdır?

C. – Evet, vardır. Çay tiryakisiyim. Çaydan çok iyi anlarım. Çok güzel çay yaparım. Bu konuda iddialıyım. Gece çalışırken mutlaka üç dört fincan çay içmeliyim. Hattâ uykum kaçtığı zaman kalkar çay demlerim. Birkaç fincan içince uykum gelir.